

Vận dụng quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao ở Việt Nam hiện nay

PGS, TS. PHẠM HUY KỲ

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: phamhuyky58@gmail.com

Nhận ngày 8 tháng 8 năm 2024; chấp nhận đăng tháng 10 năm 2024.

Tóm tắt: Nguồn nhân lực chất lượng cao là bộ phận tinh túy nhất của nguồn nhân lực của một quốc gia trong quá trình phát triển. Đối với Việt Nam, nguồn nhân lực chất lượng cao lại càng có vị trí, vai trò quan trọng hơn bao giờ hết, đặc biệt trong bối cảnh hiện nay, khi đất nước đang chủ động và tích cực mở cửa, hội nhập sâu vào nền kinh tế thế giới. Vấn đề đặt ra là, làm thế nào để sớm xây dựng được một nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong bối cảnh mới. Bài viết tập trung làm rõ một số quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao và việc vận dụng vào thực tiễn xây dựng, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao ở Việt Nam trong giai đoạn hiện nay.

Từ khóa: nhân tài; nhân lực; nguồn nhân lực; nguồn nhân lực chất lượng cao; xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao.

Abstract: High-quality human resources are the elite segment of a nation's workforce during the development process. For Vietnam, high-quality human resources are more important than ever, especially as the country actively and proactively integrates deeply into the global economy. The question is how to quickly build a high-quality workforce that meets the demands of national development in the new context. This article focuses on clarifying some basic viewpoints of Marxism-Leninism and Hồ Chí Minh Thought on building high-quality human resources and applying them to the practical development of such a workforce in Vietnam today.

Keywords: talent; human resources; high-quality human resources; building high-quality human resources.

1. Quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao

Chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh luôn luôn đề cao nhân tố con người và coi đó là tiền đề, điều kiện để xây dựng, phát triển nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao của một quốc gia trong quá trình phát triển. Điều đó được thể hiện ở những nội dung cơ bản sau:

Một là, coi con người là nhân tố trung tâm của lực lượng sản xuất xã hội, vì vậy con người vừa là mục tiêu vừa là động lực của sự phát triển. C.Mác và Ph.Ăngghen cho rằng, con người là yếu tố giữ vị trí số một của lực lượng sản xuất xã hội. Trong Luận cương về Phoi - ơ - béc, C.Mác viết: "Bản chất con người không phải là một cái trừu tượng cố hữu của cá nhân riêng biệt. Trong tính hiện thực của nó, bản

chất con người là tổng hòa những quan hệ xã hội"⁽¹⁾, vì thế cho nên theo ông, hoạt động sống của con người như thế nào thì họ là như thế ấy. Bản chất con người là như thế nào, điều đó ăn khớp với sản xuất của họ, với cái mà họ sản xuất ra cũng như với cách mà họ sản xuất. "Do đó, những cá nhân là thế nào, điều đó phụ thuộc vào những điều kiện vật chất của sản xuất của họ"⁽²⁾. Thực tế đã chứng minh, trong lực lượng sản xuất của xã hội thì nguồn lực con người, vốn, tài nguyên thiên nhiên, cơ sở vật chất - kỹ thuật, khoa học - công nghệ,... có mối quan hệ biện chứng với nhau. Tuy nhiên, nguồn lực con người, tức là nguồn nhân lực, có ảnh hưởng quyết định đến các nguồn lực khác cũng như quá trình phát triển kinh tế - xã hội của mỗi quốc gia. Thông qua lao động, con người không chỉ tái sản xuất bản thân và xã hội mà còn tái tạo cả thế giới tự nhiên "có tính người" nghĩa

là thế giới tự nhiên đã được con người nhân hóa. So với các nguồn lực khác, nguồn nhân lực mang những đặc trưng riêng biệt như trí tuệ, khả năng tư duy sáng tạo và tiềm năng vô hạn, với điều kiện phải biết bồi dưỡng, khai thác và sử dụng hợp lý. Trong khi đó, các nguồn lực khác dù phong phú đến đâu vẫn chỉ là hữu hạn và chỉ có thể phát huy hiệu quả khi được kết hợp một cách hợp lý với nguồn nhân lực. Chính vì như vậy, cho nên nguồn nhân lực được coi là yếu tố quyết định trong việc khai thác, sử dụng, bảo vệ và tái tạo các nguồn lực khác. Trong đó, đặc biệt là nguồn nhân lực chất lượng cao đóng vai trò quyết định đến quá trình tăng trưởng và phát triển kinh tế - xã hội của một quốc gia.

Hai là, phát hiện, thu hút, trọng dụng người tài là trách nhiệm của Đảng và Nhà nước trong quá trình xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao. Nhất quán với quan điểm của C.Mác và Ph.Ăngghen về con người - nguồn nhân lực giữ vai trò quyết định sự phát triển của mỗi quốc gia, V.I.Lênin đã rất chú trọng đến việc phát hiện, thu hút và sử dụng nhân tài. Ông cho rằng, nhân tài là người trung thành với chủ nghĩa xã hội, với Đảng và nhân dân, nhân tài là người có tri thức rộng, sâu vào bậc nhất về một hay vài lĩnh vực chuyên môn. Họ có thể làm được những việc rất khó, hiệu quả cao cho cách mạng mà rất nhiều người khác không làm được. Theo V.I.Lênin, chúng ta cần: □ chú ý tìm cho ra và thử thách một cách hết sức nhẫn nại, hết sức thận trọng những người thực sự có tài tổ chức, những người có bộ óc sáng suốt và có bản lĩnh tháo vát trong thực tiễn, những người vừa trung thành với chủ nghĩa xã hội lại vừa có năng lực lạnh lẽo □ tổ chức công tác chung vững chắc và nhịp nhàng □ □⁽³⁾ để trọng dụng họ. Vậy có thể tìm người tài ở đâu? Theo Lênin, tìm người tài từ trong thực tiễn xây dựng chủ nghĩa xã hội, ở đó có rất nhiều người có tài, có khả năng sáng tạo ra cái mới, và ở đó cũng có điều kiện thuận lợi để cho họ xuất hiện và luôn xuất hiện. Ông cũng lưu ý rằng: □Trong □nhân dân□, nghĩa là trong công nhân và những nông dân không bóc lột lao động của người khác, có rất nhiều nhà tổ chức có tài □ Chúng ta vẫn chưa biết phát hiện, khuyến khích, nâng đỡ, đề bạt họ □⁽⁴⁾. Vấn đề đặt ra không chỉ là phát hiện mà còn phải biết thu hút, bồi dưỡng và sử dụng nhân tài như thế nào. Theo Lênin, □nếu bây giờ chúng ta hiểu rõ sự cần thiết phải thu hút rộng rãi các tài

năng tổ chức mới tham gia vào sự nghiệp quản lý nhà nước, nếu chúng ta... có thể đề bạt một cách có hệ thống những nhà hoạt động đã được thử thách qua thực tiễn □ □⁽⁵⁾, thì chúng ta có thể trong một thời gian ngắn sẽ có cả một lớp mới những cán bộ tài năng và họ sẽ có một địa vị lãnh đạo xứng đáng của đất nước. Nhưng muốn làm được như vậy thì phải □Tìm ra được những tài năng mới khiêm tốn, ít biểu lộ ra, đó là một việc không hề dễ dàng... Nhưng chính công việc không hề dễ dàng đó là công việc phải tiến hành, nhất thiết phải tiến hành □⁽⁶⁾. Như vậy có thể thấy rằng, Lênin rất coi trọng việc phát hiện, thu hút và trọng dụng nhân tài cho đất nước. Đây chính là nguồn nhân lực chất lượng cao để có thể xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội. Nhưng để thực hiện được điều đó, theo ông trách nhiệm trước hết và cao nhất thuộc về Đảng Cộng sản và Nhà nước xã hội chủ nghĩa.

Ba là, đào tạo, bồi dưỡng người tài - nguồn nhân lực chất lượng cao cho đất nước phải toàn diện cả đức và tài, trong đó đức là gốc. Chủ tịch Hồ Chí Minh là người kế thừa và vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào thực tiễn cách mạng Việt Nam, Người cũng đặc biệt quan tâm và xem trọng việc tìm kiếm, đào tạo và sử dụng nguồn nhân tài để xây dựng và phát triển đất nước. Người cho rằng, □Nước nhà cần phải kiến thiết. Kiến thiết cần phải có nhân tài □⁽⁷⁾. Nhân tài theo Hồ Chí Minh phải là người vừa có đức, vừa có tài, trong đó đức là gốc. ĐỨC ở đây là đạo đức cách mạng, luôn biết đặt lợi ích chung lên trên hết và trước hết. TÀI là trình độ, năng lực có thể làm được những việc rất khó, đạt kết quả cao, nhiều người khác không làm được. Họ chính là nguồn nhân lực chất lượng cao của đất nước. Trước lúc đi xa, trong *Di chúc* để lại, khi đề cập đến việc đào tạo đội ngũ cán bộ - nguồn nhân tài của đất nước, Người căn dặn: □Đảng cần phải chăm lo giáo dục đạo đức cách mạng cho họ, đào tạo họ thành những người thừa kế xây dựng chủ nghĩa xã hội vừa □hồng□vừa □chuyên □⁽⁸⁾, để có đủ năng lực tiếp nhận và giải quyết công việc khi được Đảng và cách mạng giao cho. Hồ Chí Minh luôn nhắc nhở: □Muốn việc thành công hoặc thất bại đều do cán bộ tốt hay kém □, □cán bộ là cái gốc của mọi công việc □, □Huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng □, □phải hiểu cán bộ □, □phải cất nhắc cán bộ một cách cho đúng □, phải □khuyến cho cán bộ có gan phụ trách, có gan làm việc □, □phải đặc biệt chú trọng bồi dưỡng đạo đức cách

mạng cho cán bộ, đảng viên^[9]. Bởi vì theo Người, đạo đức đối với người cách mạng vô cùng quan trọng, cần thiết và không thể thiếu, cũng giống như sông phải có nguồn mới có nước, cây phải có gốc, Người viết [Cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân^[10].

Tuy nhiên, nhân tài không tự nhiên mà có, nhân tài cần phải được phát hiện và đào tạo, bồi dưỡng mới có được, do đó theo Hồ Chí Minh Nhà nước phải có những chính sách thu hút, đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân tài cho phù hợp. Người gợi ý, với điều kiện cụ thể của Việt Nam, sau chiến tranh cần chọn một số thanh niên ưu tú, những chiến sĩ trẻ tuổi đã tham gia các lực lượng vũ trang và thanh niên xung phong [cho các cháu ấy đi học thêm các ngành, các nghề, để đào tạo thành những cán bộ và công nhân có kỹ thuật giỏi, tư tưởng tốt, lập trường cách mạng vững chắc. Đó là đội quân chủ lực trong công cuộc xây dựng thắng lợi chủ nghĩa xã hội ở nước ta^[11]. Thực tế đã chứng minh, trong hơn chín mươi năm lãnh đạo cách mạng, Đảng và Nhà nước ta luôn ưu tiên lựa chọn, tiến cử những thanh niên ưu tú nhất ra nước ngoài học tập để chuẩn bị cho công cuộc kiến thiết đất nước ngay trong và sau chiến tranh. Trong bối cảnh đất nước ta khi đang còn chiến tranh, trình độ dân trí còn thấp, nguồn nhân lực chất lượng cao hết sức hạn chế, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sớm xác định rõ: [Trong việc kiến thiết nước nhà về mọi mặt, ta thiếu rất nhiều cán bộ như kỹ sư, chuyên gia, thợ lành nghề, thầy dạy học, [vì vậy, ta phải phát triển mạnh đại học và chuyên nghiệp^[12]. Từ đó có thể thấy, tầm nhìn chiến lược của Người về nhân tài và đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực tài năng cho đất nước. Hồ Chí Minh không chỉ thấy hiện tại mà còn thấy cả tương lai, không chỉ dành tâm huyết cho sự nghiệp cách mạng trong giai đoạn trước mắt, mà còn chăm lo vun trồng nguồn nhân lực tài năng cho đất nước trong tương lai luôn được bền vững và ngày càng phát triển.

2. Vận dụng quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh để xây dựng, phát triển nguồn nhân lực cao cho đất nước

Nhận thức rõ được vị trí, vai trò của nguồn nhân lực chất lượng cao đối với sự phát triển của đất nước,

Đảng Cộng sản Việt Nam đã sớm tiếp thu và vận dụng sáng tạo quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về con người, về nhân tài để phát triển nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế. Ngay từ cuối những năm chín mươi của thế kỷ XX, Đảng ta đã nhận định rằng: [Kinh nghiệm vô giá mà chúng ta khái quát được trong lịch sử lâu dài và đầy khắc nghiệt của dân tộc ta là: nguồn lực quý báu nhất, có vai trò quyết định nhất là nguồn lực con người Việt Nam; là sức mạnh nội sinh của chính bản thân dân tộc Việt Nam. Con người Việt Nam là tài sản quý báu nhất của Tổ quốc ta và chế độ xã hội chủ nghĩa chúng ta^[13]. Đến Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, XII, nhận thức của Đảng ngày một sâu sắc hơn về phát triển, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao.

Gần đây nhất, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Đảng ta nhấn mạnh và chỉ rõ hơn, phải nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, có cơ chế đột phá để thu hút, trọng dụng nhân tài, ứng dụng mạnh mẽ khoa học và công nghệ, nhất là thành tựu của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, thúc đẩy đổi mới sáng tạo, tạo động lực mới cho phát triển nhanh và bền vững đất nước. Do đó, một trong các nhiệm vụ trọng tâm là phải: [Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, phát triển con người^[14]. Đây chính là tầm nhìn và định hướng mang tính chiến lược của Đảng ta nhằm đáp ứng kịp thời xu thế phát triển của đất nước trong giai đoạn mới. Điều này cũng phù hợp với quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về vị trí, vai trò của nguồn lực con người nói chung và nguồn nhân lực chất lượng cao nói riêng trong quá trình xây dựng và phát triển đất nước.

Trong bối cảnh mới hiện nay, việc quán triệt và vận dụng quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và của Đảng Cộng sản Việt Nam về xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao cần chú trọng mấy vấn đề sau đây:

Thứ nhất là, xây dựng, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao không chỉ là trách nhiệm của các cơ sở giáo dục và đào tạo mà là của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội. Đảng với vai trò là hạt nhân lãnh đạo đã có quan điểm, chủ trương rõ ràng và nhất

quán, vấn đề là chúng ta có nhận thức đầy đủ và hành động quyết liệt hay không mà thôi. Xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao đương nhiên và trước hết là trách nhiệm của các cơ sở giáo dục và đào tạo, song nếu không có sự đồng thuận và vào cuộc của cả hệ thống chính trị, của toàn thể nhân dân thì khó mà đem lại chất lượng và hiệu quả như mong muốn. Nếu nhận thức rõ được tầm quan trọng của việc xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao, chắc chắn các cấp, các ngành, các địa phương và mỗi người dân sẽ ủng hộ, tham gia một cách có trách nhiệm vào quá trình đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực chất lượng cao cho đất nước. Mọi nguồn lực cho công tác đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao không chỉ dựa vào Nhà nước mà còn phải được xã hội hóa để mọi tổ chức, cá nhân trong xã hội tham gia, hỗ trợ.

Thứ hai là, xây dựng, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao phải hướng tới mục tiêu xây dựng một đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý tài năng; đội ngũ trí thức xứng tầm; lực lượng công nhân kỹ thuật tay nghề cao cho đất nước. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế, thực hiện nền kinh tế thị trường theo định hướng xã hội chủ nghĩa, cùng với sự tác động của cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, đất nước đang đòi hỏi phải có nguồn nhân lực ngang tầm mới có thể đáp ứng được. Trước hết, phải lựa chọn, đào tạo, bồi dưỡng để xây dựng được một đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý - những tinh hoa chính trị của đất nước có đủ phẩm chất, năng lực, uy tín để đảm trách các vị trí quan trọng, giữ vai trò dẫn dắt, chỉ lối, mở đường đưa đất nước ngày càng phát triển. Theo đó, phải quan tâm đào tạo, phát triển đội ngũ trí thức xứng tầm cho đất nước, bởi như Đảng ta quan niệm: *“Trí thức là những người lao động trí óc, có trình độ học vấn cao về lĩnh vực chuyên môn nhất định, có năng lực tư duy độc lập, sáng tạo, truyền bá và làm giàu tri thức, tạo ra những sản phẩm tinh thần và vật chất có giá trị đối với xã hội”*⁽⁵⁾, còn theo Lênin, trí thức là *“tầng lớp đặc biệt”*, *“bao hàm tất cả mọi người có học thức,... các đại biểu của lao động trí óc”*⁽⁶⁾. Và như vậy, cùng với đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý, đội ngũ trí thức là nguồn nhân lực chất lượng cao giữ vai trò hạt nhân mang tính quyết định đến sự phát triển bền vững của đất nước. Cùng với đó, phải chú trọng đào tạo, phát triển lực lượng công nhân kỹ thuật có tay nghề cao, đây là nguồn nhân lực

quan trọng và chiếm số đông của đất nước. Trong giai đoạn hiện nay, đất nước đang có nhu cầu rất cao về lực lượng lao động được đào tạo để có tay nghề đáp ứng yêu cầu cao của công việc. Vì vậy, việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong giai đoạn hiện nay rất quan trọng, đòi hỏi người lao động phải được đào tạo cơ bản để nâng cao năng lực chuyên môn, thể chất và tinh thần mới có thể hoàn thành được nhiệm vụ.

Thứ ba là, xây dựng, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao không chỉ chú ý đến công tác đào tạo, bồi dưỡng mà còn phải có cơ chế, chính sách tuyển dụng, sử dụng, đãi ngộ hợp lý mới có thể khơi dậy khát vọng cống hiến của những người có tài năng. Nguồn nhân lực chất lượng cao nếu chỉ chú trọng khâu đào tạo, bồi dưỡng mà không quan tâm đến khâu tuyển dụng, trọng dụng và đãi ngộ thì dẫn đến lãng phí, không mang lại hiệu quả. Trên thực tế Đảng ta cũng rất chú trọng đến việc tạo cơ chế, chính sách để tuyển chọn, sử dụng và đãi ngộ nhân tài, song quá trình triển khai thực hiện vẫn còn nhiều bất cập. Đảng ta đã thẳng thắn chỉ rõ những hạn chế, yếu kém trong Nghị quyết số 26 - NQ/TW lần thứ bảy khóa XII, đó là chủ trương thu hút nhân tài chậm được cụ thể hóa bằng các cơ chế, chính sách phù hợp; kết quả thu hút trí thức trẻ và người có trình độ cao chưa đạt yêu cầu, từ đó Trung ương xác định, một trong năm đột phá cần tập trung là phải có cơ chế, chính sách để tạo cạnh tranh bình đẳng, lành mạnh và thu hút, trọng dụng nhân tài. Vấn đề đặt ra là, khi ban hành cơ chế chính sách để thu hút, trọng dụng nhân tài phải tránh bệnh hình thức, không tạo được động lực thực sự cho người thụ hưởng. Để khắc phục điều này, đòi hỏi phải nghiên cứu kỹ lưỡng cả về lý luận và thực tiễn, phải lắng nghe ý kiến nhiều chiều, trên cơ sở đó mới ban hành cơ chế, chính sách sao cho phù hợp với điều kiện thực tế và mang lại hiệu quả cao.

Thứ tư là, xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao phải gắn kết chặt chẽ với phát triển và ứng dụng khoa học, công nghệ. Xây dựng và phát triển đất nước trong điều kiện hội nhập quốc tế mạnh mẽ, đòi hỏi tính cạnh tranh cao; đồng thời với sự phát triển như vũ bão của khoa học và công nghệ đặt ra yêu cầu phải nắm bắt kịp thời và làm chủ được những thành tựu khoa học, công nghệ mới để ứng dụng vào sản xuất. Chính vì lý do đó mà Đảng ta xác định đây là khâu đột phá chiến lược, là yếu tố quyết định để cơ cấu lại

nền kinh tế, chuyển đổi mô hình tăng trưởng và lợi thế cạnh tranh, bảo đảm cho kinh tế của đất nước phát triển nhanh, hiệu quả và bền vững. Nếu chúng ta thực hiện tốt khâu đột phá này sẽ làm tăng tiềm lực và sức mạnh của quốc gia, tạo ra thế và lực giữ vai trò quyết định đến thành công của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập kinh tế quốc tế.

Thứ năm là, xây dựng, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao phải trên cơ sở giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa bản sắc của dân tộc, đồng thời tiếp thu, kế thừa có chọn lọc tinh hoa văn hóa nhân loại. Theo cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng, *“Văn hóa là hồn cốt của dân tộc, văn hóa còn thì dân tộc còn”*. Do đó, xây dựng, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao phải chú trọng việc giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa bản sắc của dân tộc, đồng thời tiếp thu có chọn lọc tinh hoa văn hóa của thế giới. Nguồn nhân lực chất lượng cao, nhất là đội ngũ trí thức là lực lượng có vai trò chủ đạo trong việc sáng tạo ra các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật có giá trị cao, góp phần lưu giữ, bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc; đồng thời, họ cũng là lực lượng nòng cốt trong hoạt động giao lưu, hợp tác quốc tế về văn hóa, qua đó góp phần quảng bá các giá trị văn hóa Việt Nam đến với bạn bè quốc tế và tiếp thu, truyền bá những tinh hoa văn hóa của thế giới vào Việt Nam.

Tuy nhiên, thực tế cho thấy rằng, một trong những hạn chế được nhắc đến nhiều, đó là văn hóa chưa được các cấp, các ngành thấu hiểu sâu sắc và chưa được quan tâm đầy đủ, đúng đắn, tương xứng với các lĩnh vực kinh tế và chính trị. Văn hóa vẫn chưa thực sự trở thành nguồn lực và động lực nội sinh cho sự phát triển bền vững của đất nước. Nguyên nhân của tình trạng trên thì có nhiều, nhưng nguyên nhân chính vẫn là trong công tác lãnh đạo, quản lý, chúng ta chưa nhận thức đúng tầm vóc và toàn diện về đường lối văn hóa của Đảng, nhất là trong thời kỳ đổi mới hiện nay. Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011) của Đảng đã khẳng định, phải xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc, phát triển toàn diện, thống nhất trong đa dạng, thấm nhuần sâu sắc tinh thần nhân văn, dân chủ tiến bộ; đồng thời phải kế thừa và phát huy những truyền thống văn hóa tốt đẹp của cộng đồng các dân tộc Việt

Nam, tiếp thu những tinh hoa văn hóa nhân loại, xây dựng một xã hội dân chủ, công bằng, văn minh, vì lợi ích chân chính và phẩm giá con người, với trình độ tri thức, đạo đức, thể lực và thẩm mỹ ngày càng cao. Trọng tâm xây dựng và phát triển văn hóa là xây dựng con người có nhân cách và xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh. Đây chính là kim chỉ nam để chúng ta nhận thức và dựa vào đó xây dựng, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao cho đất nước trong giai đoạn hiện nay.

Tóm lại, xây dựng nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao là một quá trình không ngừng nghỉ mang tính chiến lược lâu dài. Đòi hỏi phải có quyết tâm cao và sự vào cuộc mạnh mẽ của hệ thống chính trị, với sự phối hợp đồng bộ, chặt chẽ của các cấp, các ngành, các địa phương và người dân mới có thể đạt được mục đích. Trong bối cảnh mới hiện nay, muốn xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao cho đất nước, cần nắm vững và vận dụng hiệu quả những quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về con người, về nhân tài, dưới sự lãnh đạo của Đảng để sớm có một nguồn nhân lực chất lượng cao xứng tầm, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng trong thời kỳ phát triển mới của đất nước./

(1), (2) C.Mác và Ph.Ăngghen (1995), *Toàn tập*, Nxb. CTQG Sự thật, H., T.3, tr.11, 30.

(3), (4), (5) V.I.Lênin (2006), *Toàn tập*, Nxb. CTQG, H., T.36, tr.236-237, 236, 177-178.

(6) V.I.Lênin (2006), *Toàn tập*, Nxb. CTQG, H., T.39, tr.257.

(7) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG Sự thật, H., T.4, tr.504.

(8), (11) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG Sự thật, H., T.15, tr.612, 616-617.

(9), (10) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG Sự thật, H., T.5, tr.10, 292.

(12) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, Nxb. CTQG Sự thật, H., T.10, tr.273.

(13) Đảng Cộng sản Việt Nam (1998), *Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khóa VIII*, Nxb. CTQG, H., tr.93.

(14) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb. CTQG Sự thật, Hà Nội, T.1, tr.110, 136.

(15) Đảng Cộng sản Việt Nam (2018), *Văn kiện Đảng toàn tập*, Nxb. CTQG Sự thật, H., T.67, tr.792 - 793.

(16) V.I.Lênin (2005), *Toàn tập*, Nxb. CTQG, H., T.36, tr.252.